

Source: South China
Morning Post

แถลงการณ์เกี่ยวกับเงื่อนไขการประกันตัว ของนายอานนท์ น้าภา และนายภาณุพงศ์ จาดนอก ในในประเทศไทย

เนื้อหาแถลงโดยโฆษก Clooney Foundation for Justice หากมี
คำถามเพิ่มเติม โปรดติดต่อเราทางอีเมล info@cfj.org

ข้อหาจับกุม

ปลุกปั่นประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความ
ไม่สงบขึ้น
ในราชอาณาจักร ดำเนินการชุมนุมโดยไม่
ชอบด้วยกฎหมาย และฝ่าฝืนระเบียบ
ข้อบังคับเพื่อป้องกัน
การระบาดของโรคโควิด-19

STATUS

ผู้ต้องหาอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการประกัน
ตัว
ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นโดยมิชอบด้วย
กฎหมาย

วันที่ 19 กันยายน 2563

TrialWatch โครงการขององค์กร Clooney Foundation for Justice (CFJ) ได้ติดตามการดำเนินคดี
ต่อนายอานนท์ น้าภา และนายภาณุพงศ์ จาดนอก ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งผู้ต้องหาทั้ง 2 ราย
ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดอาญาร้ายแรงหลายประการ รวมถึงความผิดฐานปลุกปั่นกลุ่มผู้ชุมนุม
และประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรในการเข้าร่วมกิจกรรมเรียกร้อง
ประชาธิปไตย และโจมตีการทำงานของรัฐบาลและสถาบันพระมหากษัตริย์ในช่วงระยะเวลา 2-3 เดือน
ที่ผ่านมา หลังจากที่ถูกผู้ต้องหาทั้ง 2 ราย ถูกจับกุมตัวเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม ศาลได้มีคำสั่งปล่อยตัว
ชั่วคราวแล้ว แต่กลับถูกควบคุมตัวอีกครั้งเป็นเวลา 4 วัน ด้วยข้อหาฝ่าฝืนเงื่อนไขของศาลที่อนุญาต
ให้ปล่อยตัวชั่วคราว ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กำหนดขึ้นเพื่อขัดขวางไม่ให้ผู้ต้องหา
เข้าร่วมการชุมนุม ทั้งนี้ แม้ว่า CFJ จะมีความยินดีที่ผู้ต้องหาทั้ง 2 ราย ได้รับการปล่อยตัวภายหลังจากที่
เจ้าหน้าที่ตำรวจถอนคำร้องต่อศาลให้เพิกถอนการปล่อยตัวชั่วคราว แต่ CFJ ยังคงมีความกังวลว่า
ผู้ต้องหาทั้ง 2 ราย และผู้เข้าร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวรายอื่นๆ อาจยังคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขการประกันตัว
ดังกล่าวอีก ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุมโดยสงบ ขัดต่อหลัก
กฎหมายระหว่างประเทศ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Committee) ระบุไว้โดยแจ้งชัดว่า
การกักขังหรือควบคุมตัวผู้ต้องหาก่อนการดำเนินคดี สามารถกระทำได้เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นต้อง
“ป้องกันการหลบหนี การเข้าไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือการกระทำผิดซ้ำ” ทั้งนี้
ข้อ 9(3) ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on
Civil and Political Rights) กำหนดว่า เมื่อบุคคลถูกปล่อยตัวโดยมีประกัน ดังเช่นกรณีของ
การให้ประกันตัวโดยมีหลักประกัน ประกันดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้มั่นใจว่า ผู้ต้องหา “จะมา
ปรากฏตัวในการพิจารณาคดี” แต่ในกรณีของผู้ต้องหาทั้ง 2 รายดังกล่าว เจ้าหน้าที่กลับใช้การประกันตัว
เป็นเครื่องมือในการกักขังผู้ต้องหา ซึ่งนายอานนท์ น้าภา ได้แถลงไว้อย่างชัดเจนในวันนัดไต่สวน เมื่อ
วันที่ 3 กันยายนว่าจะไม่ยอมรับทางเลือกที่บิดเบือนจากหลักการดังกล่าว นายอานนท์กล่าวว่า
“ผมยอมสละเสรีภาพเพื่อทำในสิ่งที่ผมเชื่อ” และโดยที่นายอานนท์ น้าภา นายภาณุพงศ์ จาดนอก
และนักเคลื่อนไหวอื่นๆ ได้แสดงเจตน์จำนงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมในวันที่ 19 กันยายน ทาง CFJ ขอ

เรียกร้องให้ประเทศไทยเคารพในสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุมโดยสงบของบุคคลเหล่านี้ด้วย

เกี่ยวกับมูลนิธินิธิคุณิย์เพื่อความยุติธรรมและโครงการติดตามการพิจารณาคดี

*โครงการติดตามการพิจารณาคดี*ของมูลนิธินิธิคุณิย์เพื่อความยุติธรรมทำการติดตามและกำหนดระดับความเป็นธรรมของคดีของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเปราะบางทั่วโลก ซึ่งรวมถึง ผู้สื่อข่าว สตรีและเด็กหญิง ชนกลุ่มน้อยทางศาสนา ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้วยการใช้ข้อมูลนี้ โครงการติดตามการพิจารณาคดีทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้เสียหาย และได้พัฒนาลำดับความยุติธรรมทั่วโลก (Global Justice Ranking) เพื่อประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนของศาลภายในประเทศ

ความเป็นมา

นายอานนท์ นำภา เป็นนักเคลื่อนไหวและเป็นทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ทนายอานนท์ได้เคยว่าความให้กับผู้ต้องหาในคดีหมิ่นพระมหากษัตริย์และนักเคลื่อนไหวต่อต้านสถาบันกษัตริย์ ซึ่งรวมถึงคดีที่มีข้อบกพร่องในกระบวนการยุติธรรมอย่างมาก ซึ่ง TrialWatch ได้สังเกตการณ์และติดตามอย่างใกล้ชิดเมื่อช่วงปีที่ผ่านมามีคดีดังกล่าวเกี่ยวข้องกับบุคคล 4 ราย ซึ่งถูกตั้งข้อหากระทำความผิดเนื่องจากไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรที่ชื่อว่า “สหพันธ์รัฐไทย”

ส่วนนายภาณุพงศ์ จาดนอก เป็นแกนนำนักศึกษาและนักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย การตั้งข้อกล่าวหาบุคคลทั้ง 2 รายดังกล่าว เกิดจากการที่บุคคลทั้ง 2 ราย เข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมขนาดใหญ่ที่จัดขึ้นโดยกลุ่มนักศึกษาเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร ซึ่งตามการสังเกตการณ์ของ Human Rights Watch การชุมนุมดังกล่าวเป็นไปด้วยความสงบ และในระหว่างการชุมนุมนายอานนท์ นำภา ได้ปราศรัยเรียกร้องให้ยุบสภา และ “ให้ยกเลิกการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐในการวิตรอนสิทธิของประชาชน เลิกเป็นทาสของอำนาจเผด็จการ และร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่” (ต่อมานายอานนท์ นำภา ยังได้เข้าร่วมการชุมนุมเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม ซึ่งนายอานนท์ได้กล่าวว่า “สถาบันกษัตริย์ขยายพระราชอำนาจขัดกับหลักการประชาธิปไตย” ทำให้นายอานนท์ได้รับการดำเนินคดีในข้อหาต่างๆ)

ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Committee) ได้ชี้แจงไว้เมื่อไม่นานมานี้ว่า หากการชุมนุมเป็นไปด้วยความสงบถึงแม้ว่า “จะไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมายภายในประเทศบางประการ ก็ไม่ทำให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมอยู่นอกขอบเขตของการคุ้มครองสิทธิตามข้อ 21 [ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการชุมนุมโดยสงบ]” นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังได้ชี้แจงว่า “บุคคลสาธารณะทุกราย รวมถึงบุคคลที่ใช้อำนาจทางการเมืองสูงสุด เช่น ผู้นำรัฐและรัฐบาล อยู่ภายใต้การวิจารณ์และความคิดเห็นด้านทางการเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย” ดังนั้น การปราศรัยของนายอานนท์ นำภา เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม ซึ่งวิจารณ์การทำงานของรัฐบาลและสถาบันกษัตริย์เป็นการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายดังกล่าว

นายอานนท์ นำภา และนายภาณุพงศ์ จาดนอก ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม และถูกปล่อยตัวโดยมีประกันในวันถัดมา คำสั่งศาลที่ให้ปล่อยตัวบุคคลทั้ง 2 รายดังกล่าว กำหนดเงื่อนไขว่า บุคคลดังกล่าวต้องไม่ “ดำเนินกิจกรรมใดๆ ในลักษณะเดียวกันกับที่ถูกตั้งข้อกล่าวหา” ต่อมาเมื่อวันที่ 9 และวันที่ 10 สิงหาคม บุคคลทั้ง 2 ราย ได้เข้าร่วมการชุมนุมและถูกตั้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม และในวันที่ 13 สิงหาคม เจ้าหน้าที่ตำรวจยื่นคำร้องให้ควบคุมตัวบุคคลทั้ง 2 รายอีกครั้ง โดยอาศัยเหตุที่บุคคลดังกล่าวฝ่าฝืนเงื่อนไขการประกันตัว และให้เหตุผลว่า ในกรณีของนายอานนท์ นำภา

ที่ได้กระทำการ “แสดงสัญลักษณ์ต่อต้านรัฐบาลโดยการแสดงความคิดเห็นเชิงสัญลักษณ์” เป็นการ “ฝ่าฝืนเงื่อนไขการประกันตัวของศาล” ซึ่งตามที่ TrialWatch ได้เข้าสังเกตการณ์กระบวนการพิจารณาการประกันตัวเมื่อวันที่ 3 กันยายน ศาลได้สั่งเพิกถอนการประกันตัวของบุคคลทั้ง 2 ราย ทำให้บุคคลทั้ง 2 รายดังกล่าว ถูกควบคุมตัวอีกครั้งในทันที ในกรณีของนายอานนท์ นำภา ศาลให้เหตุผลตามแนวคิดทฤษฎีที่ว่า มีความจำเป็นต้องทำการควบคุมตัว “เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดไปก่อความเสียหายอื่น” และในกรณีของนายภาณุพงศ์ จาดนอก ศาลเห็นว่า การที่นายภาณุพงศ์ปรากฏตัวในที่สาธารณะเพื่อ “ทำให้เกิดความปั่นป่วนหรือความกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือเพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน” เป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขการประกันตัว ในขณะที่ศาลเสนอให้นายภาณุพงศ์ จาดนอก ได้รับการปล่อยตัวอีกครั้งโดยต้องวางหลักประกันจำนวนสูงขึ้นไปบังคับของเงื่อนไขการประกันตัวเดิม นายภาณุพงศ์ได้ปฏิเสธการประกันตัวดังกล่าว และเมื่อวันที่ 7 กันยายน เจ้าหน้าที่ตำรวจถอนคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาเนื่องจากได้ดำเนินการไต่สวนเพียงพอแล้ว ศาลจึงได้ทำการปล่อยตัวบุคคลทั้ง 2 รายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บุคคลทั้ง 2 ราย ยังคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขการประกันตัวที่มีข้อด้วยกฎหมาย ที่กำหนดห้ามบุคคลทั้ง 2 ราย เข้าร่วมการชุมนุมอันเนื่องมาจากข้อหากระทำความผิดอื่นๆ ของบุคคลทั้ง 2 ราย นอกจากนี้ ยังมีกำหนดเงื่อนไขในลักษณะเดียวกันเพื่อใช้กับนักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยอื่นๆ ที่ได้รับการตั้งข้อหากระทำความผิดในเวลาเดียวกันกับนายอานนท์ นำภา และนายภาณุพงศ์ จาดนอก ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมในระยะเวลา 2-3 เดือน ที่ผ่านมามี

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ได้แถลงไว้อย่างชัดเจนว่า การควบคุมตัวเพื่อลงโทษการใช้สิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ถือเป็น การควบคุมตัวโดยมิชอบ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้อธิบายไว้เป็นการเฉพาะว่า “การควบคุมตัวบุคคลเป้าหมายเพื่อการป้องกัน (รวมถึงการควบคุมตัวก่อนการ

เกี่ยวกับมูลนิธิคลูนีย์เพื่อความยุติธรรมและโครงการติดตามการพิจารณาคดี

โครงการติดตามการพิจารณาคดีของมูลนิธิคลูนีย์เพื่อความยุติธรรมทำการติดตามและกำหนดระดับความเป็นธรรมของคดีของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเปราะบางทั่วโลก ซึ่งรวมถึง ผู้สื่อข่าว สตรีและเด็กหญิง ขนกลุ่มน้อยทางศาสนา ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้วยการใช้อินเทอร์เน็ต โครงการติดตามการพิจารณาคดีทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้เสียหาย และได้พัฒนาลำดับความยุติธรรมทั่วโลก (Global Justice Ranking) เพื่อประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนของศาลภายในประเทศ

ดำเนินคดี) เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเข้าร่วมการชุมนุม อาจถือเป็นการวิตรอนสิทธิและเสรีภาพโดยไม่มีเหตุอันควร” ซึ่งการวิตรอนสิทธิและเสรีภาพในลักษณะดังกล่าว ได้เกิดขึ้นในสถานการณ์ครั้งนี้ และการกำหนดเงื่อนไขการประกันตัวที่ยังคงมีผลบังคับใช้อย่างต่อเนื่องนั้น แสดงให้เห็นว่า จะยังคงมีการวิตรอนสิทธิและเสรีภาพเกิดขึ้นอีก

การดำเนินคดีกับนายอานนท์ น้าภา และนายภาณุพงศ์ จาดนอก เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการจับกุมตัวผู้ชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย และมีการตั้งข้อหาปลุกปั่นประชาชนเพื่อก่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรบ่อยครั้งเพื่อขจัดกลุ่มคนที่เห็นต่าง CFJ จึงตั้งใจที่จะเป็นเสมือนไฟส่องสว่างให้เห็นถึงการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐที่พยายามขัดขวางกิจกรรมการชุมนุมที่ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะป็นขัดขวางโดยทางตรง หรือทางอ้อมดังเช่นที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

เกี่ยวกับมูลนิธิคลูนีย์เพื่อความยุติธรรมและโครงการติดตามการพิจารณาคดี

โครงการติดตามการพิจารณาคดี ของมูลนิธิคลูนีย์เพื่อความยุติธรรมทำการติดตามและกำหนดระดับความเป็นธรรมของคดีของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเปราะบางทั่วโลก ซึ่งรวมถึง ผู้สื่อข่าว สตรีและเด็กหญิง ชนกลุ่มน้อยทางศาสนา ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้วยการใช้ข้อมูลนี้ โครงการติดตามการพิจารณาคดีทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้เสียหาย และได้พัฒนาลำดับความยุติธรรมทั่วโลก (Global Justice Ranking) เพื่อประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนของศาลภายในประเทศ